

Zpravodaj

Bělá pod Pradědem

Listopad - Prosinec 2022

Slovo starosty

Vážení spoluobčané!

Opět zde máme konec roku a s ním také příchod nejkrásnějších svátků, Vánoc. Je to období, kdy se člověk setkává se svými blízkými, které možná dlouhou dobu neviděl, kdy se svými nejdražšími chce strávit krásné chvíle spojené s tímto kouzelným časem. Ano, je to čas spojený s pečením vánočního cukroví, vyprávěním příjemných zážitků z doby minulé, vytvářením vánoční výzdoby, pečením cukroví a také zdobením vánočního stroměčku. To je jen zlomek toho, co všechno s časem Vánoc souvisí a co nám dělá radost.

Děti se již teď nemohou dočkat pro ně té nejdůležitější chvíle, Štědrého večera. Je to okamžik, kdy uslyší očekávané zazvonění a budou moci přijít k vánočnímu stroměčku, aby se přesvědčily, co krásného pod stroměčkem objeví. Vždyť si přece daly tolik práce s napsáním dopisu pro Ježíška.

Chci Vám všem popřát nejen jménem svým, ale také jménem všech svých kolegů, krásné prožití vánočních svátků, spojených s kouzelnou atmosférou u vánočního stroměčku, jiskřením zapálených prskavek, vůní cukroví na stole a radostí dětí při rozbalování vánočních dárků. Současně Vám chci popřát do nového roku 2023 hodně štěstí a lásky, pevné zdraví a řadu osobních a pracovních úspěchů.

Radomír Neugebauer, starosta obce

Vážení spoluobčané.

Bylo dobrým zvykem dlouhá léta, že jsme v závěru roku hodnotili uplynulý rok a chystali se na oslavu vánočních svátků. Letos se pokusím shrnout dlouhou dobu naší spolupráce.

Dovolte mi, Vám touto cestou poděkovat. Děkuji Vám všem za dlouholetou spolupráci a podporu, za Vaše nápady a podněty vedoucí ke zkrášlení a zlepšení života v naší obci. Za více než dvacet let mého působení ve funkci starosty obce jsme společně ušli kus cesty. Dost se nám toho společně povedlo vybudovat, vylepšit a změnit. Ne vše vyšlo podle našich představ a stále je prostor pro nápady a náměty. Po dobu naší spolupráce jsme se společně podíleli na mnoha projektech. Opravili a vybudovali byty z bývalé MŠ v Adolfovicích. Máme novou hasičskou zbrojnici, kvalitní fotbalové hřiště, které nám všichni závidí. Podařilo se nám přeměnit chátrající budovu kina v nové volnočasové centrum Bělá v pohybu a klub důchodců. Připravili jsme pozemky k výstavbě RD v lokalitě za Peňákem, vybudovali jsme potřebný sběrný dvůr, chodníky, veřejné osvětlení, kanalizaci, vodovod, zrealizovali některá povodňová opatření. Opravili jsme autobusové zastávky, některé místní komunikace. Začali jsme budovat technické zázemí obce v areálu bývalé pily.

Další naší velmi úspěšnou akcí je modernizace a rozvoj základní a mateřské školy. Troufám si říct, že naše škola a celý areál ZŠ je krásné a moderní vzdělávací centrum naší obce s kvalitním zázemím pro sportovní zájmovou činnost. Vše bude doplňovat právě dokončené dopravní hřiště.

Před dokončením jsou byty z bývalé Barbary. Zatím se nám bohužel nepodařilo vybudování penzionu pro seniory. Jsem rád, že se dokončil nový územní plán, který odpovídá požadavkům života v naší obci a reguluje výstavbu zejména v části Filipovice.

Navázali jsme úspěšnou spolupráci s naší partnerskou obcí Tułowice v Polsku. Započala se úspěšná a oblíbená tradice Jesenických dožínků.

Bylo by mnoho o čem psát, co jsme za tak dlouhou dobu společně prožili.

Chtěl bych Vám i všem zaměstnancům obecního úřadu touto cestou poděkovat za dlouholetou spolupráci a podporu a popřát příjemné prožití vánočních svátků. Do nového roku hodně zdraví a spokojenosti.

Děkuji za spolupráci a byl jsem s Vámi rád.

Miroslav Kružík

Meteorologické okénko – vodárna na Šumné

2022	Teplota °C				Srážky mm			sníh
měsíc	datum	min.	datum	max.	datum	max.	úhrn/měsíc	cm
říjen	19.10.	-5°			17.10.	4,6	21,8	-
listopad	20.11.	-10°			26.11.	12,4	30,2	0,5

Vánoční jarmark a rozsvícení vánočního stromu 26. 11.

V sobotu 26. 11. se v areálu ZŠ konal Vánoční jarmark s rozsvícením vánočního stromu.

Ve stáncích nabízeli prodejci své vánoční výrobky, dobroty i nápoje na zahřátí.

Po úvodním přivítání paní Sylvie Mikulíkové, která celý program moderovala, a po vřelé zdravici pana starosty Radomíra Neugebauera následoval bohatý program dětí z MŠ a žáků ZŠ. Děti z MŠ zazpívaly pásmo písní, žáci 2. třídy přednesli báseň Mikuláš a zazpívali vánoční písně.

5. třída si připravila taneční vystoupení. 3. třída měla tři vstupy: Dan Urbánek zahrál na klavír, celá třída zpívala „Máme doma obludu“ a Emilka Novotná hrála na kytaru. Sedmáci vystoupili se slovenskou pohádkou „Popoluška“. Čtvrtáci zazpívali anglickou koledu. Následovala tři taneční vystoupení: děvčata z 6. třídy tančila Panda dance, Zuzka Kučáková orientální tanec s vějíři a hned na to vystoupily dívky z 9. třídy s vánočním tancem.

S pásmem vánočních písní vystoupil i dětský pěvecký sbor Běláčci. Přítomné děti si užily i animační program taneční školy Anety Kratochvílové, které rušilo pouze nepříznivé počasí.

Při zpěvu koledy Běláčků a ŽPS Radost se rozsvítil vánoční strom a poté následovaly vánoční písně v podání ženského sboru.

Vánoční jarmark uzavřel úžasný ohňostroj.

Jak víme, počasí člověk neporučí, a proto nás velmi těší, že i přes jeho nepřízeň byla účast veliká a většina návštěvníků vydržela až do konce.

Děkujeme všem za přízeň a pomoc při organizaci této milé předvánoční akce.

V. Ťulpíková, místostarostka

Společenská kronika

Jubilanti v listopadu:

Lašticová Marie	92 let
Spěváková Helena	84 let
Grund Jan	70 let
Palzerová Věra	75 let
Šalena Petr	70 let
Navrátilová Růžena	86 let
Vršan Štefan	92 let

Jubilanti v prosinci:

Vlasák Zdeněk	75 let
Rychlá Marie	70 let
Laštovica Petr	70 let
Jurák Pavel	75 let
Pillichová Květoslava	80 let

Všem srdečně gratulujeme!

Odešli z našich řad:

- 2. 11. Gerža Karel, 79 let**
13. 11. Geppertová Marie, 89 let

Složení nového zastupitelstva obce 2022 - 2026

Mgr. Radomír Neugebauer, starosta - radní, zastupitel
Mgr. Vlasta Ťulpíková, místostarosta - radní, zastupitel
Robert Neugebauer, DiS., zastupitel - 1. radní
Miroslav Kružík, zastupitel - 2. radní
Ing. Petr Kučák, zastupitel - 3. radní
Ing. Gabriela Doupovcová, zastupitelka
Zuzana Ivanová, zastupitelka
Bc. Josef Jelínek, zastupitel, předseda finančního výboru
Mgr. Kateřina Kadláčová, zastupitelka
Bc. Tereza Klementová, zastupitelka
Helmut Kriegisch, zastupitel
Ing. Jan Lapčík, zastupitel, předseda kontrolního výboru
Zdeněk Mušec, zastupitel
PaedDr. Irena Rudolflová, zastupitelka
Bc. Jan Ťulpík, zastupitel

Poděkování

V adventním čase, s blížícími se Vánocemi a s vědomím končícího se roku, patří se poděkovat všem, kteří svoji energii a volný čas věnovali aktivitám s cílem - přinést radost, vykouzlit úsměv i potěšit spoluobčany.

Děkuji všem zastupitelům, zaměstnancům naší obce za pomoc při uskutečňování akcí v tomto roce plánované sociální komisi.

Také děkuji za přivítání nových občánků pí R. Palzerové, pí E. Kučákové a pí D. Jobové. Děkuji za krásně připravené balíčky pro jubilanty manželům Smočkovým (Potraviny u Jany), které vždy s milou gratulací předávaly pí D. Jobová, pí P. Štefanská a pí S. Mikulíková.

O knižní informace, tisk zpravodajů a fotodokumentaci se vzorně starala pí K. Sikorová.

Poděkování za květinové aranžmá patří pí S. Bělíčkové.

V neposlední řadě pak také díky pí M. Vencákové a p. Chovancovi za správu klubu.

Srdečně děkuji všem za spolupráci.

*Přeji Vám všem krásné a pohodové adventní dny
a žádné padání na ústa pod tíhou toho,
co jste si sami na sebe naložili stihnout do Štědrého dne.*

Pamatujte na slova jedné moudré paní doktorky:

*"Domácnost má být tak čistá, aby byla zdravá
a tak špinavá, aby byla šťastná!"*

Dejte si občas nohy na stůl, do ruky hrnek se "svařákem" nebo kávou, nedělejte vůbec nic alespoň 1/2 hod. a myslíte třeba na zasněžený les. Uvidíte jak se zklidníte, uvolníte a nebude už vadit ani neutřený prach na lustru - a tohle jsou právě a nejhezčí chvíle adventního času

Za soc. komisi S. Mikulíková

Vánoční posezení v Klubu seniorů 6. 12.

V úterý 6. 12. proběhlo tradiční předvánoční posezení našich seniorů. Paní Sylvie Mikulíková všechny přivítala a poděkovala za celý společně strávený rok, popřála všem krásné svátky a hlavně pevné zdraví i do následujícího roku. Poté

již následoval slavnostní oběd - tradiční bramborový salát s řízem. Děti ze ZŠ přišly zpříjemnit tento den svým vystoupením. Zazpívaly několik vánočních písní k poslechu, ale došlo i na společné koledování. Ke kávě nechybělo ani cukroví, které obstaraly babičky.

A co by to byly za Vánoce bez dáreků? Vánoční hvězdy, růže a pro dědečky dobré pití předala společně s panem starostou předsedkyně sociální komise. Děkujeme za příjemné odpoledne a přejeme všem krásné Vánoce. VĚ

Mikulášská besídka v Bělé v pohybu 4. 12.

Prosinec je kromě léta asi nejoblíbenějším ročním obdobím, zeptáte-li se dětí. Na konci měsíce jsou Vánoce, prázdniny včetně Silvestra s ohňostrojem. Na začátku prosince obchází Mikuláš.

A právě Mikuláš se svojí družinou, čertem a andělem, dorazil v neděli 4.12. 2022 do zábavního centra v Bělé v pohybu, kde na něho čekalo plno dětí. Mikuláš obdržel od čerta knihu hříchů a věděl, které dítě doma neposlouchá rodiče. Poté, co každé dítě slíbilo, že už bude hodné a zarecitovalo básničku, bylo odměněno pěkným balíčkem s dobrotami. V. Lasovský

Zhodnocení sezóny 2022

Letošní sezóna byla bohužel jednou z nejslabších, co jsem zažil. Z důvodu zdražování pohonných hmot, nepřízní počasí a v neposlední řadě také laxním přístupem ze strany organizátorů, byla spousta závodů zrušena.

I přes tyto ztížené podmínky se mi dařilo umístit se do 5. místa. Zúčastnil jsem se těchto podniků - SMS Morava, ChalupaCup, Moravský drapák, MeteorCup a MMČR.

Děkuji Obci Bělá pod Pradědem, Rentoru racing (domovský závodní tým), Chemistry Pro s. r. o., Auto Hauke, Tom Servis, KRUPA RACING TECHNOLOGY a Kover spol. s. r. o.

Za podporu děkuji také rodině.

Těším se na spolupráci v sezóně 2023.

Dušan Palzer

Zprávičky z knihovny

Během podzimu navštívily každý měsíc knihovnu Veverky z MŠ. Čekal je program „Poezie podzimu“ a „Podzimní zvířata“. Děti také přednesly své básničky, které na dané téma znaly. Poté se přesunuly do herny, kde se opravdu vyřádily.

Žáci 6. a 7. třídy se přišli podívat na knihy, které by si rádi přečetli. Zajímavé knihy jsme vystavili, mohli se do nich začíst a půjčit si je domů.

Knihovnu navštívili také noví prvňáčci, aby se s ní seznámili jako budoucí čtenáři. Opět se přihlásíme do projektu „Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka“ a pro žáky nachystáme besedu se zajímavou spisovatelkou.

V předvánočním čase nás ještě čeká nadílka od Knihovnického Ježíška.

Za letošní rok se nám podařilo opět nakoupit zajímavé novinky a mnoho knih

máme zapůjčeno z výměnného fondu z Jeseníku. Dostáváme také dary, mockrát děkujeme. Novinkou, kterou jsme dostali, jsou **audioknihy**. Uvidíme, jak se budou půjčovat, a v případě zájmu dokoupíme další.

Darem jsme dostali také knihy a časopisy v němčině, z nichž ne všechny zapíšeme do fondu knihovny, proto si případní zájemci mohou přijít vybrat a odnést si je domů.

Čeká nás seminář „Jak na tablet a chytrý telefon“. Případní zájemci se stále mohou přihlásit, více informací naleznete na str. 9. Termín konání včas oznámíme všem přihlášeným.

sia

Oceněný dárce

Zlatými a stříbrnými medailemi Prof. MUDr. Jana Jánského byli v Jeseníku oceněni ti, kteří pravidelně darují nejcennější tekutinu na světě.

Z našich občanů to byl pan Karel Lexman, který obdržel zlatou medaili za 40 bezplatných odběrů krve. Samotného slavnostního udílení se ze zdravotních důvodů zúčastnit nemohl, ale ocenění i drobné dary jsme mu samozřejmě předali. Děkujeme.

vř

ZDARMA SEMINÁŘE PRO SENIORY

Je vám 65 a více let? **ZDARMA** vás naučíme, jak správně ovládat tablet nebo chytrý telefon a jak se bezpečně pohybovat na internetu.

Obecní knihovna a IC v Bělé pod Pradědem
ve spolupráci s neziskovou organizací Moudrá Sovička z.s. Vám nabízí:

Seminář Jak na tablet a chytrý telefon

tří- až čtyřhodinový seminář pro 10-15 účastníků

Kdy: O termínu konání semináře budeme zájemce informovat.

Co se na semináři naučím?

- ✓ Najít a ovládat základní možnosti nastavení (upravit jas, připojit se k WIFI, nastavit si zvonění, upravit si vzhled zobrazení atd.).
- ✓ Správně a bezpečně vyhledávat na internetu.
- ✓ Volat, psát zprávy, ovládat klávesnici dotykového zařízení.
- ✓ Fotit, spravovat a sdílet fotografie pomocí komunikačních aplikací
- ✓ Komunikovat pomocí e-mailu, Whatsappu, případně jiných komunikačních aplikací.
- ✓ Seznámí se s mnoha dalšími užitečnými aplikacemi jako Idos, Záchranka aj.

Svůj zájem hlase na tel. **+420 584 452 834**, e-mailu: **mic@bela.cz**
nebo osobně v Obecní knihovně a IC, Adolfovice 41, Bělá pod Pradědem,
kontaktní osoba: Kamila Sikorová.

Mikuláš v MŠ 5. 12.

Kdo to klepe? Bílý pán. Mikuláš dnes přišel k nám. Andílci a čerti přišli s ním, zjistit jestli nezlobím...

Děti všechny ujišťovaly, že budou hodné, přednesly báseň a písničku, za kterou pak byly sladce odměněny. Tak zase za rok... D. Knotková

Historie kříže na Videlském sedle - Gabelkreuz

Videlské sedlo známe všichni, přejíždíme přes něj při cestě do Vrbna. Prochází tudy hranice dvou obcí, okresů a krajů. Co ale víme o kříži, který zde stojí? Kdo ho první postavil? Kdo ho rozřezal? Čeho všeho byl svědkem? Kdo zde pokládá věnce? Na některé z těchto otázek se vám pokusí odpovědět následující řádky, které se mi podařilo shromáždit z dnes dostupných zdrojů. K. Sikorová

Nejstarší historie kříže¹

Kříž na Videlském sedle je znám již v polovině 18. století. V osadě Vidly (Gabel) byla vybudována vysoká pec a hutníci okolo postavili svá jednoduchá obydlí. Na sedle se objevili dva poustevníci – Antony

Böhm z Malé Moravy u Králík (Klein Mohrau bei Grulich*) a Christoph Makarius Gielg z Bruntálu (Freudenthal). Postavili si zde prosté obydlí z kůry stromů a mechu a vedle vztyčili přinesený kříž. 18 let byli ti dva poustevníci v hutích v Železné (Buchbergsthal**, část Vrbna) pomocníky a rádci v duchovní a tělesné nouzi. V roce 1766 našli ve Vrbně (Würbenthal) stálé pracoviště, kde založili chudobinec², a jako zakladatelé zůstali velmi dlouho v povědomí místních.

Pověst Zlaté velikonoční vejce (1890)³

To bylo v polovině minulého století. Za bouře a sněhu nesli z chudého domku v horním Domašově zesnulého na hřbitov, následování malou skupinkou truchlících. Zemřel pracovitý učitel Georg Johann Nitsche. Jako mladý voják přišel o pravou nohu, poté se vrátil domů a převzal výuku. Bohužel to byla těžká služba, neboť za ni nedostával zaplacení penězi, ale v naturáliích. Měl milou ženu a desetiletého syna Georga. Po jeho smrti zůstali bez skromného příjmu. Smutek a chudoba upoutala matku na lože. Sousedé jim z počátku nosili malé dary, ale i ty postupně ustaly. Georg prodal veškerý majetek, ale ani tak se jejich stav nezlepšil. Vlastnil už jen jediný kousek – černě lakovanou a stříbrem zdobenou flétnu, památku na otce. Chodil od místa k místu a hrál. Občas dostal kus chleba, jindy pár krejcarů, ale někdy i zlá slova a nadávky. Vydělané krejcarý sotva stačily na léky pro matku, které jí ulevovaly od bolesti.

Bylo Velikonoční pondělí. Údolím znělo hlasité „Aleluja!“. Na Videlském sedle ve stínu jedlí **vedle kříže** seděl na kmeni vyvráceného stromu plačící hubený blondatý chlapec. Byl to Georg, syn zesnulého učitele. Bezděčně vytáhl flétnu a velikonoční píseň zněla lesem „Pán z hrobu vstal, aleluja“. Když dohrál poslední sloku, vyskočil. Z blízkého Pradědu zaslechl stejnou velikonoční píseň. Hudba byla stále hlasitější a přibližovala se. Nízké větve se rozestoupily a ke Georgově hrůze se objevil dav skřítků s dlouhými bílými vousy. Oblečení byli v hornických hábitech, hlavy pokryté krajkou, dozadu visící kapuce. Jeden přistoupil k chlapci a zeptal se ho, jestli to byl zvuk jeho flény, který byl předtím slyšet v lese. Georg přisvědčil. „Jestliže hraješ k chvále Bohu, vezmu tě s sebou do průvodu skřítků, přispěje to ke tvé spáse. Pouze jedenkrát ročně na den zmrtvýchvstání je dovoleno duchům hor vyjít na světlo, zpívat a hrát, chválit Stvořitele, přes zalesněné hory. Ty a všichni s čistým srdcem, kteří následují náš průvod, uvidíte nádherné, nesmírné poklady velkého ducha Praděda,“ řekl skřítek. Zaznělo tisícihlasé „Aleluja“ duchů, hudba skřítků a zástup se triumfálně vracel k Pradědu i s chlapcem. U jednoho mechem porostlého kamene se průvod ztišil. Skála se otevřela a dav vstoupil i s Georgem chodbou do velkého sálu, který oslepoval třpytícím se zlatem. Ve středu sálu se zvedal trůn, na kterém seděl obrovský horský duch Praděd. V rukou držel zlaté velikonoční vejce posázené drahokamy. Hlasitá hudba zněla sálem, než ji pohybem ruky Praděd utišil. Od skřítků jménem Eisenbeiss se dozvěděl, co vše venku viděli.

Pověděl mu však také o nevinném chlapci, který hladoví. Praděd Georgovi podal zlaté vejce, které ho uchrání před chudobou, nouzí a starostmi tak dlouho, dokud bude jeho srdce čisté. Chlapec převzal vejce s uctivým poděkováním a s Eisenbeissem vyšel z podzemí na povrch až k **Videlskému kříži**.

Doma ho přivítala matka, překvapená jeho vyprávěním. Ještě větší překvapení je čekalo ráno, když z vejce vypadl zlatý gulden (mince). Tak se to opakovalo den co den. Georg později vystudoval univerzitu a stal se velkým učencem. Když jako stařec složil hlavu k věčnému odpočinku, zmizelo i zlaté

velikonoční vejce ducha hor.

Divoký odsun 1945⁴

Pro Krnov (Jägerndorf) skončila II. sv. válka 6. května 1945. Pro tehdejší německé obyvatelstvo ale nezačalo období klidu a míru.

22. června 1945 v 5:00 hodin se začala řadit v Krnově velká skupina německého obyvatelstva střežená plně ozbrojenými vojáky a partyzány. S sebou neměli téměř nic – jen to, co unesli, a oblečení, které měli na sobě. Jednalo se hlavně o ženy s dětmi a staré lidi. První den pěšky urazili přes 30 km a byli nahnáni do prázdného tábora ve Vrbně. Po celodenním pochodu bez přestávky a jídla dostali pouze řídkou polévku a kousek chleba. Spali na holé betonové podlaze. Museli snášet bití, šikanu a znásilňování. Druhý den vyrazili směrem Jeseník, přes Videlské sedlo. Kvůli náročnému výstupu do sedla byla zde u kříže vyhlášena přestávka. Průvod pokračoval do Jeseníku (Freiwaldau), další den do Vikantic (Weigelsdorf). Čtvrtý den došli vyčerpaní lidé do Starého Města (Mährisch Altstadt).

Děti, které byly mladší než jeden rok, umíraly hlady a lidé, kteří zůstali ležet vyčerpaním, byli zastřeleni. Na více než sto kilometrovou cestu pěšky vyrazilo odhadem 3000 osob a do cíle v Králíkách nedorazilo 28. 6. cca 300 osob⁶. Tento pochod byl později nazvaný hladový pochod – Hungermarsch.

Kdo zničil kříž na Videlském sedle?

Po více než 200 letech fungování byl jednoho dne nalezen kříž podřezaný a povalený na zemi.

Jednou z verzí je, že při odvozu příliš dlouhých klád ze sedla směrem na Vrbno byl kříž několikrát poškozen, neboť zavazet při nájezdu z vedlejší cesty na hlavní. Proto ho někdo uřezal, aby byl nájezd jednodušší. Není ani přesně známo datum zničení – M. Kobza uvádí „v 60. letech 20. století“, pamětníci z Domašova se přiklání spíše k 2. pol. 70. let.

Obnova kříže⁵

S myšlenkou obnovy kříže přišel revírník Jan Eliáš. Zajel na mikulovickou pilu,

kde p. Hubáček vyrobil modřínový trám. František Koriťák ho dovezl do Domašova k Ondrejковиčům, Jiří a Josef vyrobili kříž. Z pozůstatku starého hrobu na hřbitově doplnili kovovou část kříže. Václav Pavlíček st. domluvil stavbu kamenného soklu, jeho soused pan Matoušek postavil sokl ze štípané žuly.

Na jaře 1990 nebo 1991 Miroslav Hajda s Jiřím Ondrejковиčem kříž naložili a s Janem Eliášem a Karlem Geržou

ho postavili na Videlském sedle.

Asi v roce 1999 po opravě Milionové cesty, poškozené povodní 1997, byl ke kříži přidán velký kámen z této cesty.

28. 6. 2022 Pochod smíření - Versöhnungsmarsch⁶

Rodáci z Krnovska se vždy při návštěvě zastavují na Videlském sedle a pokládají kytice a věnce ke kříži, jako vzpomínku na účastníky hladového pochodu.

26. června 2022 v 9:30 se u Videlského kříže setkala více než 100 účastníků vzpomínkové akce k uctění obětí hladového pochodu z roku 1945. Přítomni byli nejen zástupci odsunutých Němců „Heimatkreis Jägerndorf“, ale také studenti krnovského gymnázia. Vzpomínky a prožitky svých matek z hladového pochodu přednesli přeživší účastníci pochodu Dr. Günther Klemenz a Helga Rügamer. Ke kříži byl položen věnec.

Vysvětlivky, zdroje a použitá literatura:

¹ Thiel, Ernst – Buchbergsthal, 1992 Selbstverlag, s. 83.

* *Klein Mohrau také dnešní Malá Morávka*

** *1770 - 1795 Hammerdörfel, 14. 9. 1795 - 1947 Buchbersthal*

²Průvodce Vrbnem a okolím s kronikou města Vrbna a okolních obcí od J. Lowaga (orig. Lowag 1888), 2021, str. 30. *V roce 1770 dva františkánští mniši postavili a zařídili z vlastních prostředků v Hohenberggasse (dnešní Hřbitovní ulici) městský špitál a chudobinec. Zakládací listina chudobince 10. 2. 1770 nese podpisy bratr Antony Böhm, poustevník, bratr Macari Gielg, poustevník.*

³ Lowag, Josef – Altvatersagen, 1965, 6. vyd., Verlag A. Gödel, s. 124-131. Překlad Sikorová K., kráceno.

⁴<https://www.heimatlandschaft-altvater.eu> - Erinnerungen - Marie André: Hladový pochod Krnov Králíky, 22. – 28. června 1945

⁵Vzpomínky Jana Eliáše, revírníka v Domašově v letech 1975-2014, doplnil Miroslav Hajda.

⁶ Neue Jägerndorfer Nachrichten, Nr. 39 August 2022, s. 2-4. Kurt Schmidt, předseda sdružení

Kobza Miroslav – Cestou necestou, Nakl. Regia, 2015, s. 150

Bělá pod Pradědem 2023

TERMÍNY VŠECH ODPADŮ

SVOZ ODPADU – 1 x 14 DNÍ (každý lichý pátek)		SVOZ ODPADU – 1 x MĚSÍC (poslední pátek v měsíci)		SVOZ BIOODPADU – 1 x 14 DNÍ (každé liché pondělí)	
DEN	MĚSÍC	DEN	MĚSÍC	DEN	MĚSÍC
6	leden	27	leden	10	duben
20	leden	24	únor	24	duben
3	únor	31	březen	8	květen
17	únor	28	duben	22	květen
3	březen	26	květen	5	červen
17	březen	30	červen	19	červen
31	březen	28	červenec	3	červenec
14	duben	25	srpen	17	červenec
28	duben	29	září	31	červenec
12	květen	27	říjen	14	srpen
26	květen	24	listopad	28	srpen
9	červen	29	prosinec	11	září
23	červen			25	září
7	červenec			9	říjen
21	červenec			23	říjen
4	srpen			6	listopad
18	srpen			20	listopad
1	září				
15	září				
29	září				
13	říjen				
27	říjen				
10	listopad				
24	listopad				
8	prosinec				
22	prosinec				

ROZPIS PRAVIDELNÝCH SVOZŮ SEPAROVANÉHO ODPADU - KONTEJNERY

SVOZ PLASTU – každý sudý týden v pondělí, SVOZ PAPÍRU – každý lichý týden v pondělí

Volba prezidenta České republiky

se koná ve dnech

13. ledna 2023 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a

14. ledna 2023 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

příp. II. kolo konané ve dnech

27. ledna 2023 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a

28. ledna 2023 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

V obci Bělá pod Pradědem budou pracovat 3 volební okrsky:

Volební okrsek č. 1 – volební místnost v klubu seniorů, Adolfovice 41

- pro všechny voliče v Adolfovicích

Volební okrsek č. 2 – volební místnost na obecním úřadě, Domašov 381

- pro voliče Domašova od Základní školy Bělá pod Pradědem po dům č.p. 223 vč. a č.p. 64 včetně

Volební okrsek č. 3 – volební místnost v Relaxcentru, Domašov 485

- pro voliče Domašova od domu č.p. 221 vč. a od domu č.p. 67 (mimo něj) pro voliče částí Bělá a Filipovice

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost.

Volič, který nemůže nebo nehodlá volit ve svém volebním okrsku, může požádat o voličský průkaz

a) **podáním v písemné nebo elektronické podobě** s doručením úřadu **do 6. ledna 2023 do 16.00 hodin** (pro případné druhé kolo volby do 20. ledna 2023 do 16.00 hodin)

- na listině opatřené úředně ověřeným podpisem voliče, nebo
- v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky voliče.

b) **osobně do 11. ledna 2023 do 16.00 hodin** (pro případné druhé kolo volby do 25. ledna 2023 do 16.00 hodin); volič se dostaví na úřad, prokáže svoji totožnost a úřad o žádosti učiní úřední záznam.

c) o voličský průkaz je možno požádat také prostřednictvím **Portálu občana** (tato možnost bude spuštěna ve druhé polovině listopadu 2022). Žadatel pro tento způsob podání žádosti potřebuje disponovat elektronickou identitou a datovou schránkou, kterou si lze zřídit i při podávání žádosti.

Úřad vydá voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem volby (29. prosince 2022). Předá jej osobně voliči nebo tomu, kdo má plnou moc s ověřeným podpisem voliče, anebo jej voliči zašle. S voličským průkazem může volič hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území ČR.

OZNÁMENÍ - ceny vodného a stočného pro rok 2023

Vážení odběratelé, Vak – Vodovody a kanalizace Jesenicka, a. s., jakožto vlastník a provozovatel vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu Vám oznamuje, že představenstvo společnosti schválilo pro rok 2023, s účinností od 1. 1. 2023, cenu vody pitné a služeb spojených s jejím dodáním (vodné) a cenu služeb spojených s odváděním a čištěním odpadních vod (stočné) takto:

Cena vodného (od 1. 1. 2023): 46,21 Kč/m³ + 10 % DPH, tj. 50,83 Kč/m³

Cena stočného (od 1. 1. 2023): 50,83 Kč/m³ + 10 % DPH, tj. 55,91 Kč/m³

OZNÁMENÍ O UKONČENÍ SBĚRU PLASTŮ DO PYTLŮ

Od roku 2023 bude ukončen mobilní svoz plastů do pytlů z domácností, a to z důvodu nízkého zájmu o tyto služby a vysokým nákladům za svoz. Tímto děkujeme občanům za pochopení.

UPOZORNĚNÍ

Sdělujeme, že prvních 14 dní v lednu (6. 1. a 13. 1.) budou popeláři vyvážet všechny popelnice s komunálním odpadem přistavěné u silnice k vývozu i bez zakoupené známky.

VÁNOČNÍ PRACOVNÍ DOBA

	Obecní úřad	Knihovna	Bělá v pohybu	Sběrný dvůr
pátek 23.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	ZAVŘENO	x
sobota 24.12.	x	x	ZAVŘENO	ZAVŘENO
neděle 25.12.	x	x	ZAVŘENO	x
pondělí 26.12.	x	x	ZAVŘENO	x
úterý 27.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	10:00 - 18:00	x
středa 28.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	10:00 - 18:00	8:00-12:30 13:30-18:00
čtvrtek 29.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	10:00 - 18:00	x
pátek 30.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	10:00 - 18:00	x
sobota 31.12.	ZAVŘENO	ZAVŘENO	ZAVŘENO	8:00-12:00
neděle 1.1.	x	x	ZAVŘENO	x

Centrum Bělá v pohybu bude mít zavřeno v pátek 16.12. 2022 a od pondělí 19.12. do pondělí 26.12. 2022, provozní přestávka.

VÁNOČNÍ MŠE V KOSTELE JANA KŘTITELE V HORNÍM DOMAŠOVĚ

sobota 24. 12.	16:00
neděle 25. 12.	10:15
pondělí 26. 12.	*14:30 koncert
neděle 1. 1. 2023	10:15

UPOZORNĚNÍ: Až do odvolání budou mše v neděli v 10:15 v kostele sv. Jana Křtitele v horním Domašově.

Kalendář akcí

26.12. VÁNOČNÍ KONCERT ŽPS RADOST - od 14:30

- kostel sv. Jana Křtitele v horním Domašově

upřesnění na plakátech

XXVII. ročník. Vydává Obec Bělá pod Pradědem, Domašov 381, 790 85. IČO: 00302333
Tel.: 584 420 171, www.bela.cz. Registrace: MK ČR E 19873. Měsíčník. Periodický tisk
územního samosprávného celku obce Bělá pod Pradědem. Náklad: 625 ks, do každé
domácnosti zdarma. Příspěvky, připomínky a náměty podávejte do schránky Informačního
centra, tel.: 584 452 834, mic@bela.cz nebo na OÚ, email: info@bela.cz, tel.: 584 420 171.
Šéfredaktor: K.Sikorová(sia), PR=placená reklama. Tisk: Studio 4 s.r.o.

Uzávěrka 5.12. 2022. Vydáno 21. 12. 2022. Uzávěrka příštího čísla: únor 2023